Sportul Magazin

Jubileul unei amazoane a văzduhului

● 25 de ani în serviciul aviaţiei civile române ● A zburat de 17 ori distanţa de la Terra la Selene ● O familie întreagă de sportivi

Legenda aprigelor femei luptătoare — amazoanele — care-şi apărau patria pe cai sirepi, cu arcul şi săgeţile în mînă, a fost localizată nu de puţine ori pe meleagurile dintre Dunăre şi Tisa, dintre Marea cea mare şi Codrii Maramureşului.

Amazoanele tradiţiei au trecut, în ediţia modernă, în atîtea nume de sportive românce, care cuceresc mari performanţe internaţionale pe stadioanele tuturor meridianelor — la Olimpiade, competiţii europene şi mondiale.

Iată, astăzi, un alt record deţinut de o amazoană româncă — Elena Viorica Huţan — pe cărările văzduhului: acela de a fi zburat un număr astronomic de kilometri — nu mai puţin de 7 milioane — ca însoţitoare de bord pe avioanele TAROM-ului. Cifră nedepăşită de nici o altă concurentă din întreaga Europă. Parcurs echivalent cu de 17 ori distanţa dintre planeta noastră şi satelitul ei lunar, sau cu ocolul Pămîntului pe brîul Ecuatorului, de 175 de ori.

Elena Viorica Huţan are 25 de ani de slujbă în aviaţia civilă a ţării, destinul ei împletindu-se armonios cu însăşi perioada de făurire a socialismului de către partidul clasei noastre muncitoare.

Cînd i s-a acordat insigna pentru 7 milioane kilometri, o operaţie simplă de împărţire au transformat această cifră în ore de zbor: 16 000. Aceasta înseamnă 2 ani — zi şi noapte — petrecuţi fără întrerupere la bordul avioanelor.

A doua însoţitoare de bord din Europa are cu 500 000 kilometri mai puţin decît cifra-record a Elenei Viorica Huţan.

Astăzi, campioana noastră europeană zboară ca instructor şef pe avioanele TAROM, care aduc turişti străini pe litoralul Mării Negre. Sub privirea ei se formează alte multe zeci de „însoţitoare".

Şi, în timp ce fratele ei, cunoscutul antrenor în sportul pagaei şi padelei, Radu Huţan, conduce din victorie în victorie serii întregi de elevi pe oglinda atîtor lacuri de pe glob, alţi membri ai familiei s-au dedicat exclusiv zborului în azur: sora Elenei — Stela Palade a pilotat avioanele sanitare în cel de-al doilea război mondial. Fiul Elenei este astăzi inginer, locotenent major de aviaţie.

Elena Viorica Huţan a intrat în anul 1946 în serviciul aviaţiei noastre civile.

La 15 martie 1955 trece la zbor, ca primă însoţitoare de bord pe un avion românesc de curse externe, obţinînd brevetul de membră a personalului navigant.

Prima diplomă de onoare obţinută la 7 septembrie 1958.

Primul milion de kilometri de zbor, împlinit la 15 august 1968.

Performanţa celor 7 milioane kilometri de zbor este atinsă în luna iunie 1971 şi constituie un record european.

Plutind pe ape sau în văzduh, toată această familie Huţan îşi împlineşte cu sîrg şi devotament datoriile ei către patria socialistă.

D. MORARU-SLIVNA

Desen de S. NOVAG

REFLECŢII

● In sport, condiţia fizică este extrem de necesară. Cea morală este indispensabilă.

● Nici un joc fără reguli. Unii persistă să facă reguli din ...abateri!

● Un fost mare campion a făcut o destăinuire: Nu se gîndea niciodată să întreacă pe alţii, ci doar pe sine.

● În sport nu există adversar, ci partener.

● In orice ascensiune, nu numai în munţi, este recomandabil să păşeşti cu prudenţă.

● Jucătorul care crede că „marcajul" înseamnă „obstrucţie" face o regretabilă eroare... semantică şi mai ales de fair-play.

● Vedetismul la fotbal are efecte mai nocive decît cel practicat în muzica uşoară: dăunează colectivului!

Barbu ALEXANDRU

PENTRU COLECŢIONARII DE INSIGNE

Pasiunea colecţionării de insigne sportive cunoaşte, în zilele noastre, o anvergură fără precedent. Aflăm că în Anglia, la Cardiff, a luat fiinţă o nouă asociaţie „europeană" a colecţionarilor de insigne aparţinînd cluburilor de fotbal. Numele noului for: **„Eurobadge Club".**

Intr-o adresă, primită la redacţie, clubul citat ne roagă să inserăm adresa la care i se poate trimite corespondenţa şi eventualele solicitări pentru schimburi de insigne. Iat-o: **Eurobadge Club, Mr. Edward Foley, 42 Templeton Avenue, Llanishen, Cardiff CF 4, Marea Britanie.**

EUROBADGE - CLUB

REPORTAJ DIN TOKIO

O SECUNDĂ ÎNTR-O MIE DE ANI

● Exerciţiul fizic determină „ora exactă" ● Un singur sort de pudră şi o cameră de purificare ● SEIKO şi SONNY se perfecţionează prin sport şi muzică

In ritmul unei melodii vioaie, salariatele de la Daini Seikosha (secţia computere) încep suita cotidiană de exerciţii fizice

Măsurarea exactă a timpului a constituit dintotdeauna ţelul de onoare al tuturor fabricanţilor de ceasornice de pe orice meridian. Iar renumitele mărci „Omega" şi „Longines" au devenit nume sinonime cu ora precisă, creînd faimă locuitorilor micii ţări de la poalele Alpilor. In această întrecere a întîietăţii pentru cinstirea zeului Cronos, în competiţie, alături de specialiştii elveţieni, de cîţiva ani a apărut un concurent deosebit de redutabil şi zelos, firma SEIKO din ţara Soarelui Răsare. Cronometrele „Seiko" au devenit cunoscute şi în lumea sportului, ele făcîndu-şi cu prisosinţă datoria în competiţii de mare anvergură, cum au fost Jocurile Olimpice de la Tokio (1964), Jocurile Balcanice de atletism de la Atena (1968) sau campionatele continentale de atletism desfăşurate tot în capitala Greciei, acum doi ani.

Niponii sînt foarte mîndri de iscusinţa meşterilor lor ceasornicari, iar denumirea acestor ceasuri („Seiko" înseamnă în limba japoneză **precizie**) nu provine, ni s-a spus, din raţiuni de pură reclamă comercială. Specialiştii japonezi iau foarte în serios sloganul firmei: **„O secundă** (n.a. se poate pierde) **într-o mie de ani".** Cu alte cuvinte un „Seiko" care este compus din vreo 300 de piese semnifică perfecţiunea.

Reputaţia lui SEIKO şi un argument de natură sportivă — auzisem de un inedit program de gimnastică executat de salariaţii marii întreprinderi — ne-au îndemnat ca, aflîndu-ne la Tokio, să vizităm această fabrică. Implinirea dorinţei noastre ne-a fost mult facilitată de extrema amabilitate a d-lui **Shiro Suzuki**, secretarul general al Asociaţiei de prietenie Japonia–România.

...DAINI SEIKOSHA este filiala principală (înfiinţată în 1937) specializată în ceasuri de damă (600 000 pe lună), unde lucrează 2 500 de angajaţi (muncitori, tehnicieni, personalul administrativ), majoritatea femei. Cele mai multe sînt tinere fete, şcolarizate în întreprindere şi care după absolvirea liceului rămîn în producţie vreo şase ani. Apoi, o dată cu schimbarea stării civile (căsătoria) ele părăsesc fabrica, alte promoţii luîndu-le locul. La Daini Seikosha, unde funcţionează o întreagă aparatură electronică, sînt înscrise nişte reguli să zicem de ordine interioară, care trebuie să fie respectate cu maximum de stricteţe pînă în cele mai mici amănunte. De pildă, femeile pot folosi doar un sort de pudră, singurul (stabilit în urma unor cercetări ştiinţifice) care nu dăunează gingaşelor şi complicatelor mecanisme. De asemenea, toţi salariaţii, purtînd salopete, sînt obligaţi, înainte de a începe lucrul, să facă un tur printr-o încăpere aspiratoare, o adevărată cameră de purificare, de unde ies de-a dreptul imaculaţi, fără nici un fir de praf.

— Desigur, echipamentul modern al fabricii şi organizarea minuţioasă a procesului de producţie determină succesul firmei dv, l-am întrebat pe dl. Yoshimoto Mori, unul dintre însoţitori.

— Fără îndoială. Mi-aş permite însă să mai adaug două lucruri extrem de importante, ne-a declarat interlocutorul nostru. Tinereţea oamenilor şi practicarea sportului (ca factor de întărire a sănătăţii şi ca element de relaxare) contribuie foarte mult la desfăşurarea optimă a acestei munci migăloase şi de mare precizie de la noi.

— Doriţi să concretizaţi?

— Fabrica dispune de un complex sportiv unde, după programul de lucru, salariaţii joacă volei, baseball, tenis de masă, tenis, baschet, badminton, popice. Printre cei 600 de membri (fiecare plăteşte o cotizaţie lunară de 250 de yeni) ai cercurilor sportive există şi mulţi amatori de pescuit, judo, karate, cros, culturism, haltere şi schi. De altfel, pentru activitatea sportivă şi cea pe timpul vacanţei, conducerea instituţiei împreună cu sindicatul afectează două milioane şi jumătate de yeni anual. Cred că sportul, inclusiv gimnastica în producţie, îşi are cea mai mare pondere în faptul că la „Seiko", flagelul bolilor profesionale a dispărut cu totul, iar numărul absenţilor de la serviciu a scăzut pînă la 5%.

— Aţi menţionat gimnastica în producţie. Ce însemnătate îi acordaţi şi cum se desfăşoară ea?

— Acest gen de activitate sportivă în timpul lucrului a fost inaugurat cu 12 ani în urmă. Atunci, un delegat al fabricii s-a specializat la un institut de un profil corespunzător şi, reîntors, a început o instruire pe grupe. Astăzi nu mai avem un asemenea responsabil anume pentru că s-a instaurat o continuitate bine înrădăcinată. Lucrătorii de la Seiko se schimbă destul de frecvent, în special femeile, dar cei nou veniţi învaţă programul (tip şi care nu se modifică) de la cei mai vechi. În întreaga întreprindere se efectuează trei programe de gimnastică diferite în conţinut, cu scopul de a corespunde pentru relaxarea şi destinderea necesare specificului muncii diverselor secţii. Programul este executat de două ori pe zi. Dar pentru că demonstraţia este cea mai bună exemplificare şi cum la secţia computere se apropie ora începerii gimnasticii, vă invit s-o urmărim împreună.

...Intr-o cameră spaţioasă, unde lucrau numai femei, la ora fixă (15,40 — programul I avusese loc la 10,20), activitatea a încetat, iar megafoanele au început să difuzeze o melodie plăcută, modernă şi ritmică. Aliniate pe două rînduri tinerele salariate efectuau exerciţii libere adresate întregului corp, cu accent însă pe relaxarea şi destinderea trunchiului şi membrelor superioare. Intreaga suită avea continuitate, era accesibilă, lăsînd impresia unui program de gimnastică ritmică, graţioasă şi plină de fermitate. Exerciţiile au fost repetate de trei ori, fără întrerupere, pe parcursul a 180 de secunde. Apoi, muzica s-a oprit şi a urmat o pauză de cinci minute pentru odihnă liberă, după care lucrul a fost reluat.

Am mulţumit gazdelor noastre pentru că ne-au oferit o ocazie atît de agreabilă şi instructivă de a vizita una dintre cele mai mari şi interesante întreprinderi din Japonia. Aici ca şi la o altă fabrică tot atît de celebră, SONNY (aparate electrotehnice), sportul, exerciţiul fizic nu constituie o simplă distracţie, un „hobby" al unui număr mai mare sau mai mic de inşi. El se află pe deplin integrat în toate drepturile, ca parte componentă a producţiei. In societatea modernă sportul a devenit o necesitate, un element care poate influenţa volumul şi calitatea productivităţii muncii a milioane şi milioane de oameni. Poate că niciodată pînă în vremurile noastre maxima lui Juvenal „mens sana in corpore sano" nu a apărut cu atîta viabilitate.

Constantin COMARNISCHI

CÎND BUNICII FĂCEAU SPORT

Cronica sferturilor de veac

— AUGUST —

1871 O FESTIVITATE SPORTIVĂ — **„Serbarea tirului comunal (...) a avut loc în capitala Bucureşti, duminică 1 august curent, în localul de la Cuibul cu barză al Societăţii române de gimnastică, arme şi dare la semn. Acest local de tir şi pavilionul preparat pentru primirea celor invitaţi, cavaleri şi dame, a fost splendid decorat de primărie. (...) La 9 ore dimineaţa trăgătorii concurenţi, precum şi ofiţerii şi subofiţerii din garnizoană şi guarda civică cu marcatorii şi membrii juriului, însoţiţi de muzici, de pichete de jandarmi călări şi de un batalion de guardă, au sosit în cortegiu la zisul local de tragere la semn, unde dîndu-se printr-un tun semnalul de sosire, s-au început tragerile de încercare".** (Presa din 4 august 1871).

1896 VINATOARE. **„Din Godeni, (judeţul Dîmboviţa) se scrie că în pădurile statului de acolo s-au sporit mistreţii aşa de mult încît noaptea devastează porumburile. Ţăranii din sat au trebuit să organizeze un corp de pază în fiecare noapte. (...) Joi noaptea s-a făcut o vînătoare (...). D. Pavel a împuşcat un mistreţ foarte mare (98 cm. înălţime şi 180 cm lungime) iar ţăranii au împuşcat alţi doi mistreţi"** („Universul" din 1—13 august 1896).

1946 „FACHIRUL!" **„A apărut pe arenele bucureştene la început de campionat. Cu vestigii tehnice vechi, dar cu o invitaţie la tinereţe veşnică.**

Cotormani, desigur, nu a mai fost cel de altă dată. De altfel, prea harnic nu a fost niciodată. A împărţit şi acum baloane cu figuri de balerină, a intervenit de la distanţă... cu încetinitorul, a exasperat cu calmul şi a şutat mai puternic decît altcineva astăzi. Am ghicit în aplauzele care i s-au adresat parfumul amintirilor. N-a mai fost ca la Balcaniada 1933, dar prezenţa lui a reconfortat.

Era ieri. Parcă ar fi azi...". („Sportul popular" din 27 august 1946).

Documentar de Dorin ŞTEFLEA

SE VA ÎNTÎMPLA...

...astăzi, 15 august: se deschide sezonul de vînătoare la raţe şi gîşte sălbatice, la prepeliţe şi la alte specii de vînat de pasaj.

...astăzi: cei aproximativ 50.000 de vînători vor trage, cu efect sau fără, cca două milioane de cartuşe (nu e vînător de păsări de pasaj acela care nu trage măcar 40 de cartuşe la prima ieşire!)

...astăzi: se vor exprima, într-un fel sau altul, cel puţin o sută de mii de regrete pentru faptul că, de-a lungul anului, respectivii n-au făcut antrenament de tir la zbor — din care cauză cam tot atîtea raţe sălbatice vor măcăi speriate şi supărate şi vor pleca sănătoase.

...astăzi: cel puţin cinci milioane de ţînţari se vor ghiftui pe pielea vînătorilor (la propriu şi la figurat) socotind numai o sută de asemenea insecte bestiale pe cap de vînător — deşi ele vin cu miile. Şi dacă doar te-ar înţepa, n-ar fi nimic. „Doar eşti vînător şi eşti obişnuit cu vicisitudinile acestui „hobby"; dar, de cele mai multe ori nu ştii: îţi trece prin faţă un ţînţar la distanţa de 30 cm sau o raţă la 30 metri? Şi pînă la urmă începi să crezi că ai reflexe întîrziate!

...astăzi: cei aproximativ 50.000 de vînători vor fuma, la un loc, pe puţin un milion de ţigări — din cauza ţînţarilor, dar mai ales a raţelor: vin raţele? nu vin? dar gîşte, or veni? etc. etc. Apoi, seara, mai devreme sau mai tîrziu, toţi aceştia vor goli cel puţin 100.000 de sticle cu bere şi-şi vor explica reciproc, doi cîte doi sau patru cîte patru, cum şi de ce au tras prost, sau se vor lăuda cu falsă modestie dacă la ciorchinarul lor vor avea agăţate mai mult de patru raţe şi un răţoi sălbatic.

...astăzi: după caz şi împrejurări, unii, într-un tîrziu, vor intra tiptil în casă, iar alţii vor trîmbiţa încă înainte de a deschide uşa: „Vezi că am adus nişte raţe! Pune-le în frigider că pînă mîine se strică!..."

...mîine: în cel puţin 50.000 de mici şuete se vor povesti peripeţiile, victoriile sau neşansele primei zile de vînătoare la raţe şi gîşte sălbatice...

Ilie CĂRCIU

La vînătoare

ŞI LOR LE PLACE FOTBALUL!

Primit cu condescendenţă, asistat mult timp cu zîmbete ironice, tratat apoi cu suspiciune, fotbalul feminin s-a încăpăţînat să trăiască, şi-a organizat competiţii proprii şi şi-a adunat echipele la un campionat mondial, cîştigînd — pe zi ce trece — teren şi pe terenurile noastre.

În aşteptarea inaugurării unui campionat, eveniment ce se va întîmpla încă în această toamnă —, fetele fotbaliste din Capitală îşi revendică tot mai mult drepturile, disputîndu-şi cu înverşunare numeroase trofee — „Cupa 23 August", a cărei finală s-a consumat aseară, n-a fost decît un preludiu al campionatului —, atrăgînd în tribune numeroşi spectatori, mai întîi surprinşi, apoi încîntaţi de existenţa unor adevărate talente cu crampoane printre... urmaşele Evei.

Din multele talente relevate de competiţiile feminine, să semnalăm aici patru jucătoare — Florica Stegaru, Doina Serbezeanu, Georgeta Vilău şi Angela Ioniţă prietene şi colege de muncă, componente ale formaţiei „Flacăra roşie", zărită aseară — in corpore — la finala „Cupei 23 August", pe care ar fi vrut s-o dispute ele.

Scriindu-le numele, reporterul îşi face o obligaţie din a aminti istoria — extrem de scurtă — a fotbalului feminin la „Flacăra roşie", întreprindere cu o preponderenţă a salariaţilor de sex feminin, în care acest sport a pătruns şi s-a extins cu repeziciune, graţie unui sprijin deosebit din partea conducerii (director — ing. Dumitru Pintilescu) şi a comitetului sindical (preşedinte — I. Voinescu).

Alcătuite în majoritate din lucrătoare şi eleve ale liceului industrial de specialitate, echipele de fotbal feminin ale Flacării — efectivul tinerelor fotbaliste permite alcătuirea a... patru formaţii — se antrenează de trei ori pe săptămînă, pe stadionul din Dudeşti, sub conducerea unui entuziast veteran, Gustav Barasch. Prin blîndeţe şi tact, acesta a reuşit să facă faţă numeroaselor probleme, specifice unei echipe feminine, să impună disciplina cuvenită şi să formeze o adevărată echipă, în care sportul drag este axat pe prietenie şi entuziasm.

Se cuvine să arătăm că, în scurt timp, colectivul „Flacării roşii" va iniţia o nouă acţiune de propagare a fotbalului feminin, prin disputarea unei cupe transmisibile, rezervată echipelor alcătuite din reprezentantele sexului frumos.

Rep.

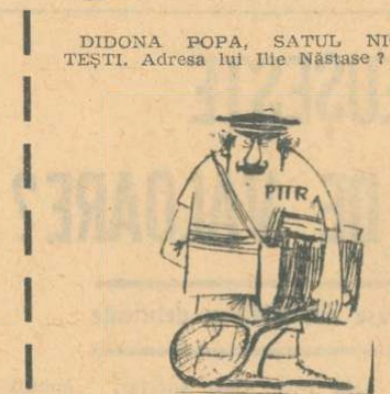
Trei prietene bune, trei muncitoare fruntaşe, trei fotbaliste: Doina Serbezeanu, căpitanul echipei „Flacăra roşie", Ana Iozu şi Geta Vilău. Iată-le la locul lor de muncă, în fabrică, muncind cu însufleţire şi gîndindu-se la după-amiezile atît de mult aşteptate, în care vor practica sportul lor preferat: fotbalul

Echipa feminină „Flacăra roşie" de la stînga (sus): Florica Stegaru, Mariana Năstase, Georgeta Nichifor, Filofteia Ion, antrenorul Gustav Barasch, Ana Iozu, Irina Filip, Ioana Niţă, Mioara Puizan; (jos): Geta Vilău, Teodora Bucur, Olga Krahl, Doina Serbezeanu, Angela Ioniţă şi arbitrul Mihaela Adler

Răspunde Ion Poştaşu

DIDONA POPA, SATUL NIGOTEŞTI. Adresa lui Ilie Năstase? Cel mai bun lucru este să-i scrieţi pe adresa Federaţiei române de tenis: Bucureşti, strada Vasile Conta nr. 16, Sectorul 1. Altfel, îi puneţi pe drumuri pe poştaşi!

UN GRUP DE SPECTATORI DIN LUGOJ. **„Ne bucură că echipa noastră, Vulturii, a promovat în divizia B. Dar, nu mai sîntem atît de veseli, cînd se percepe 7 lei intrare la un meci de antrenament, cum a fost cel cu Oţelul roşu. Şi nu putem fi de acord nici cu explicaţia ce ni s-a dat: „aţi vrut echipă de divizia B — plătiţi!".** Dar, să vă dăm cuvîntul, în continuare: **„Intrebînd cît va costa un bilet, în timpul campionatului, ni s-a răspuns: 10 lei".** Este surprinzător faptul că organele sportive locale — şi ceea ce spunem este valabil nu numai pentru Lugoj — nu intervin pentru a impune cluburilor şi asociaţiilor respectarea tarifelor legale. Pînă atunci, tot ceea ce puteţi face este să vă rugaţi ca nu cumva Vulturii Lugoj să promoveze în divizia A. Cine ştie cît ar costa atunci un bilet, pe baza aceluiaşi argument: **„aţi vrut echipă în divizia A — plătiţi!".**

VICTOR SIMION, BUCUREŞTI. Simplul fapt că aţi aşternut pe hîrtie atîtea rînduri, ilustrează dragostea dv. pentru fotbal şi pentru... disciplină. Articolul dv — aproape 150 de rînduri bătute la maşină! — este interesant, dar am impresia că unele idei pe care le dezvoltaţi, duc mai degrabă la o complicare a lucrurilor, decît la o soluţionare simplă şi eficientă. Ne referim, de pildă, la propunerea pe care o faceţi, ca între cartonaşul galben (avertisment) şi cel roşu (eliminare), să se introducă un cartonaş... albastru, indicînd eliminarea temporară din joc — pe 10 minute. Cînd v-am spus că aceasta ar complica lucrurile, nu m-am gîndit la faptul că arbitrii ar avea nevoie de un al treilea buzunar, ci la acela că s-ar deschide noi porţi pentru interpretarea şi sancţionarea abaterilor de la disciplină. Mă gîndesc, pe de altă parte, chiar la manipularea cartonaşelor, la apariţia unui nou personaj, cronometrorul, dacă nu şi a unui... socotitor. Cred că arbitrii ar fi primii care s-ar opune la o astfel de măsură. Nu de alta, dar ar putea să încurce cartonaşele (le încurcă, uneori, şi acum, cînd sînt numai două!).

A. ZOLDI, SIGHIŞOARA. **„Căpitanul unei echipe de fotbal, împotriva căreia s-a acordat o lovitură de la 11 metri, anunţă pe arbitrul de centru că lovitura va fi apărată de un jucător de cîmp. După executarea penalty-ului, acest jucător mai poate să-şi reia locul ca jucător de cîmp, iar portarul să treacă din nou în poartă?".** Regulamentul nu interzice asemenea schimbări într-o echipă, şi nici revenirea la formaţia iniţială. Dar cui i-ar folosi astfel de fantezii? Cel mult, adversarului!

LICĂ RADEA, SATUL POIANA COMARNIC. **„Deşi am 35 de ani, nu-s căsătorit pentru simplul motiv că nu m-aş mai putea deplasa la toate meciurile, cu echipa mea favorită, Petrolul".** Cred că este primul (şi ultimul!) caz de burlăcie din cauza... fotbalului! Jucătorii se căsătoresc, şi suporterii — nu! Dar, nu se poate ca Petrolul să nu vă producă, într-un meci, o mare deziluzie. Şi a doua zi, cu siguranţă, vă căsătoriţi! Cît priveşte controversa în care v-aţi angajat, aţi pierdut: finala campionatului mondial de fotbal din 1938 s-a disputat între Italia şi Ungaria, victoria revenind primei echipe. La acea ediţie reprezentativa României a fost eliminată, în mod surprinzător, de Cuba, cu toate că aliniase toate vedetele timpului, în frunte cu Baratki Dobay, Bogdan, Rafinski, Bürger etc. Aceştia au făcut parte din unsprezecele învins cu 2—1 de Cuba, după ce primul meci, în care evoluaseră Pavlovici — Bürger, Chiroiu — Vintilă, Răşinaru, Rafinski — Bindea, Covaci, Baratki, Bodola şi Dobay, se terminase la egalitate: 3—3!

ilustraţii: N. CLAUDIU